

časopis

**ZEMĚDĚLSKÁ
PÔDOHOSPODÁRSKA
ŠKOLA**

8
DUBEN 2014
76. ROČNÍK

SPOLUPRÁCA S TALIANSKOM

JEDNOTNÉ ZÁVĚREČNÉ ZKOUŠKY

ARANŽÉRSKY SEMINÁR

DĚČÍNSKÁ KOTVA – MISTROVSTVÍ FLORISTŮ

FOTOGRAFICKÁ SÚŤAŽ

DEN VODY NA „ZEMĚDĚLCE“ V ŽATCI

DATABÁZE SLOŽENÍ POTRAVIN

Informace o vzdělávání, poradenství a rozvoji venkova
Informácie o vzdelávaní, poradenstve a rozvoji vidieka

Obsah

Contents

	Pár slov o tradícii veľkonočných sviatkov	3		A few words on Easter traditions	3
	K jednotným závěrečným zkouškám Národní projekt Nová závěrečná zkouška 2 pro školy s učebními obory	4		Unified final exams National project New Final Exam 2, for vocational schools	4
	Spolupráca s Talianskom je generačného charakteru Tradícia vedecko-výskumnej práce na stredoškolskej úrovni pri pestovaní kultúrnych rastlín	6		Cooperation with Italy comes of age Tradition of secondary school R&D in plant cultivation	6
	Učitelé středních škol v procesu vzdělávání Další vzdělávání učitelů středních škol na Mendelově univerzitě v Brně	8		Secondary school teachers in education Further education of secondary school teachers at the Mendel University in Brno	8
	Informační servis Zastoupení Evropské komise	10		Information service Representation of the European Commission	10
	Lepší zacílení na citlivé sektory K budoucnosti českého zemědělství a potravinářství do roku 2020 Informační sloupek Agrární komory ČR	11		Better targeting of sensitive sectors Future of Czech agriculture and food industry until 2020 An information column of Agricultural Chamber of the CR	11
	Workshop EZAT K diverzifikácii podnikania na území MAS Zlatá cesta	12		Workshop EZAT Diversification of Entrepreneurship within the Development Region Zlatá cesta	12
	Ohlédnutí za Děčínskou kotvou 2013 „Floristika čtyřmi smysly“	14		Look back at Děčínská kotva exhibition 2013 Flowers through four senses	14
	Děčínská kotva 2014 – mistrovství floristů Pozvánka na floristickou soutěž	15		Děčínská kotva exhibition 2014 Invitation to flower competition	15
	Učitelé středních odborných škol měli možnost se dále vzdělávat k problematice řezu ovocných dřevin	16		Secondary vocational school teachers' opportunity for further education in fruit tree pruning	16
	Den vody na „Zemědělce“ v Žatci Aranžérský seminář v košícech střední školy	17		Water Day on the Žatec agricultural school Flower arranging seminar at the Košice secondary school	17
	Odborná exkurze žáků Střední školy dostihového sportu a jezdeckví, 3. část	19		Professional Excursion of Pupils Of the Racing and Jockey Secondary School, Part III	19
	Databáze složení potravin České republiky Březen – měsíc čtenářů v knihovnách	20		Czech database of food contents March – Readers' Month in libraries	20
	Elektronické knihy versus knihy klasické	23		Electronic books vs. Traditional books	23
	Představujeme čtyři mimopražské pobočky Národního zemědělského muzea Praha	24		Introducing Four New Locations Outside of Prague Of the National Agricultural Museum Prague	24
	Fotografická soutěž při příležitosti mezinárodního roku rodinných farem	26		Photo competition celebrating Year of family farms	26
	Fotografická soutěž Pohledy na aktivity a krásy českého venkova	26		Photo competition Looking at the beauty and activities in Czech countryside	26
	Karel Šafránek Významná osobnost zemědělského vzdělávání	27		Karel Šafránek Prominent personality of agricultural education	27

Časopis vychází jednou za měsíc podle školního roku; číslo 8, ročník 76, vyšlo v dubnu 2014

Časopis vydávají:

Ústav zemědělské ekonomiky a informací, Mánesova 1453/75, 120 56 Praha 2, tel.: +420 222 000 439, e-mail: krajickova.alena@uzei.cz

Agroinstitút Nitra, štátny podnik, Akademická 4, 949 01 Nitra, tel.: +421 377 721 802, e-mail: Zuzana.Horvathova@agroinstitut.sk

www.zemedelskaskola.cz

Pár slov o tradícii veľkonočných sviatkov

Veľká noc sa vždy oslavuje prvú nedeľu po prvom jarnom mesačnom splne. K jarnej oslave slnovratu, ku vzkrieseniu prírody zo zimného spánku, sa viaže mnoho starých zvykov, pochádzajúcich ešte z pohanských čias.

Pod vplyvom kresťanstva získali veľkonočné sviatky náboženský charakter a boli zasvätené pamiatke umučenia a vzkriesenia Ježiša Krista. Veľkej noci predchádza štyridsaťdňový pôst. Jeho súčasťou je šesť nediel – poslednou je Kvetná. Mala by sa však volať Palmová, pretože Ježišovi pri vjazde do Jeruzalema mávali nadšené zástupy palmovými ratolesťami a oslavovali ho ako mesiáša – osloboditeľa židovského národa. U nás palmy nahradili rozkvitnuté vrbové halúzky. Na Kvetnú nedeľu sa bahniatka v kostoloch svätili. Ľudia ich strkali na poliach do zeme na ochranu pred krupobitím a doma za obrazy, aby chránili domy pred hromom.

Zelený štvrtok

V tento deň pri Poslednej večeri Kristus ustanovil sviatosť kňazstva a sviatosť oltáru – Eucharistiu. Chlieb premenil na svoje telo a víno na svoju krv. Podľa ľudovej tradície je ráno dobré skoro vstať a umyť sa rosou. Vraj sa tak zabráni lišajom a iným chorobám. V ten deň naposledy zaznejú zvony, ktoré potom zmĺknu až do Bielej soboty. Pri poslednom zvonení treba cinkať peniazmi, aby sa vás držali po celý rok. Namiesto zvonenia sa až do Vzkriesenia ozývajú ráno, na obed a večer rôzne rapkáče, hrkáče a klepáče.

Veľký piatok

Tento deň je v katolíckej liturgii dňom smútku. Cirkev prežíva umučenie a smrť Spasiteľa. Ježiš nesúc svoj kríž, bol vyvedený von na miesto zvané Lebka, hebrejsky Golgota, kde bol ukrižovaný. Dôkazom účasti na utrpení Ježiša Krista je prísny pôst. Aby mal Ježiš v hrobe pokoj, nesmelo sa hýbať s pôdou, pracovať na poli ani v záhrade. Tiež sa podľa ľudovej tradície neprala bielizeň. Gazdiné si dávali pozor, aby nepožičiavali nič z domácnosti, pretože požičanými vecami sa vraj dalo čarovať. Na Veľký piatok sa údajne otvára zem a vydáva poklady.

Biela sobota

V tento deň sa nekonajú až do polnoci nijaké bohoslužby. Telo Ježiša ležalo zabalené v bielej plachte v hrobe, ale jeho duša išla k spravodlivým zosnulým zvestovať, že sú vykúpení. Ľudia čakajú na jeho vzkriesenie. Podľa tradície bolo v domácnosti zvykom uhasiť všetky ohniská. Oheň vzbĺkol v kostoloch až o polnoci zo

soboty na nedeľu, keď sa vlastne začínajú sviatky, oslava vzkriesenia a života. Noc Bielej soboty sa nazýva aj Veľká, odkiaľ pochádza aj názov sviatku vzkriesenia Pána – Veľká noc.

Veľkonočná nedeľa

Týmto dňom sa začína veľkonočné obdobie, ktoré trvá až do Turíc a v ňom si pripomínáme posledné dni pozemského života Ježiša Krista. V tento deň sa svätili baranček a bochník, ale aj vajcia, chlieb a víno. Podľa tradície každý, kto prišiel domácnosti, dostal kus svätého chleba. Popoludní sa farbili kraslice.

Veľkonočný pondelok

Neviažu sa k nemu nijaké liturgické úkony. Z hľadiska ľudovej tradície je to však najvýznamnejší deň veľkonočných sviatkov. Neodmysliteľne k nemu patrí šibačka. Najčastejšie sa šibe korbáčmi z vrbového prútia, ktoré je symbolom jarnej prírody. Ich dotyk omladzuje, prináša silu a krásu. Rovnaký účinok sa prisudzuje aj polievaniu vodou. Radosti veľkonočných sviatkov sa obyčajne končili tanečnou zábavou. Po dlhom pôstnom čase tak opäť znela hudba.

Zdroj: <http://www.bratislavskenoviny.sk>

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

K jednotným závěrečným zkouškám

Národní projekt Nová závěrečná zkouška 2 se v roce 2014 dostal do své poslední fáze. V polovině roku skončí jeho základní aktivita, která spočívá v tvorbě jednotných zadání závěrečných zkoušek. Tato zadání mohou školy použít při přípravě svých závěrečných zkoušek. K jednotným zadáním přistupovalo dobrovolně v minulých letech stále více škol vyučujících učební obory, ve školním roce 2012/2013 to už bylo téměř 85 %. Použití jednotného zadání zaručuje stejnou náročnost zkoušek, ať už se konají kdekoli v České republice, a umožňuje také lepší srovnání výsledků žáků. Podle Dlouhodobého záměru rozvoje školské soustavy ČR má být od roku 2014/2015 nová závěrečná zkouška povinná pro všechny školy.

Dosavadní průběh reformy

Podnět ke sjednocování závěrečných zkoušek přišel ze škol, které učební obory vyučují. Od roku 2003/2004 se jednotná zadání začala zkoušet jen v několika málo oborech s výučním listem. Velký skok pak znamenaly projekty financované z Evropského sociálního fondu (ESF) a státního rozpočtu České republiky: **Kvalita I** (2005–2008) a **Nová závěrečná zkouška** (2009–2012). Reforma by měla být dokončena v rámci projektu **Nová závěrečná zkouška 2** (NZZ 2), který se realizuje v letech 2012 až 2014. Národní projekt Nová závěrečná zkouška 2 řídí MŠMT, je spolufinancován z ESF a státního rozpočtu ČR a uskutečňuje ho Národní ústav pro vzdělávání. Hlavním cílem projektu Nová závěrečná zkouška 2 je vytvořit jednotná zadání na základě nových výukových dokumentů, aby v roce 2015 mohli novou závěrečnou zkoušku absolvovat všichni žáci, kteří se již učili podle školních vzdělávacích programů.

Jak vznikají jednotná zadání závěrečných zkoušek

Tvorba jednotných zadání probíhá postupně. Napřed se týkala učebních oborů kategorie H a později začala tvorba jednotných zadání i pro obory kategorie E, kde se vzdělávají většinou žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Jednotné zadání vytváří **autorský tým**, v němž pracují učitelé i ředitelé škol, které daný obor vyučují. Zadání **posuzují i zástupci zaměstnavatelů** vyslaní Hospodářskou komorou, kteří se starají o to, aby odpovídalo potřebám praxe a vycházelo ze současné technologické úrovně. Díky nové závěrečné zkoušce by se měla proto zvýšit důvěra zaměstnavatelů k výučnímu listu.

Nové součásti závěrečných zkoušek

Jednotné závěrečné zkoušky se skládají tak jako tomu bylo dosud ze zkoušky písemné, praktické a ústní, jsou ale více než dříve

zaměřeny na praxi v oboru. Nové je, že při ústní zkoušce žáci dostanou také **otázku ze světa práce** a měli by ukázat, jestli mají představu o svém uplatnění, jak si mají hledat práci a co dělat, když se jim to nedaří. Úplnou novinku v rámci závěrečné zkoušky představují **samostatné odborné práce**, které žáci 3. ročníků připravují v průběhu 2. pololetí. Ve školním roce 2012/2013 připravovali žáci samostatné odborné práce celkem ve 12 oborech (např. Kuchař-Číšník, Kovář, Včelař, Hodinář či Kadeřník) na 193 školách. Psaní samostatné odborné práce dává žákům příležitost ukázat, zda umí pracovat s informacemi a jestli jsou schopni samostatného tvůrčího přístupu. Při praktické zkoušce pak dostanou za úkol „vyrobiť“ to, co ve své práci teoreticky popsali, a navíc musejí své řešení obhájit před komisí, v některých oborech dokonce v cizím jazyce. To vše je výborná příprava na praxi v daném oboru.

Využití jednotných zadání ve školách

Školám vyučujícím učební obory jsou zadání **přístupná vždy od března v informačním systému NZZ**. Při rozhodování pedagogů, zda se přidat k jednotným zkouškám, hraje velkou roli fakt, že **přijetí jednotného zadání ulehčuje přípravu závěrečných zkoušek**. Škola už nemusí sama vymýšlet jejich obsah, ale převzme ho z jednotného zadání. Navíc může zařadit i tzv. školní část zkoušky, kde je možné zohlednit specifika dané školy či regionu. Jednotné zadání působí jako svého druhu standard. Škola, která se rozhodne ho použít, vlastně poměruje úroveň svých absolventů s úrovní nastavenou zvenku a ověřuje si tím svou vlastní kvalitu. Ovšem než škola přijme jednotné zadání, musí zvážit, zda má dostatečné technické vybavení a jestli úroveň výuky odpovídá požadavkům nastaveným v jednotném zadání. Pokud tomu tak není, pak by se škola měla snažit úroveň vybavení i výuky zvýšit.

Nový informační systém

Aby mohly jednotná zadání využít všechny školy v rozsáhlém spektru oborů a zaměření, byl vyvinut **nový informační systém, který umožňuje vybudovat širokou databázi**. V ní nejsou obsažena jednotná zadání jako celek, ale jsou zde k dispozici **témata písemných, praktických a ústních zkoušek všech učebních oborů**, ta se pak dělí na menší části a konkrétní úkoly. V současnosti se databáze stále rozšiřuje, aby mohla v příštích letech sloužit jako základ celého systému nové závěrečné zkoušky. Systém obsahuje také nově vyvinutý editor, který umožňuje podrobnější strukturu, díky tomu se jednotlivá témata i jejich části dají spolu kombinovat a vzniká možnost vytvořit mnoho nových variant. Škola si pak z této nabídky může vybrat témata podle svého zaměření a připravit tak pro své žáky závěrečné zkoušky opravdu na míru. Přitom všechna témata jsou koncipována tak, aby měla srovnatelnou obtížnost, a tím je zajištěna také jednotná úroveň zkoušek na všech školách. Systém pro písemnou zkoušku bude nastaven tak, aby si škola mohla vybrat, jestli budou žáci písemnou zkoušku **realizovat na počítači**, nebo ji budou jako doposud psát na papír. Podle monitoringu, který proběhl na školách v době závěrečných zkoušek v červnu 2013, je naprostá většina škol vybavena dostatečně, aby žáci mohli provádět písemné zkoušky na počítači.

Harmonogram roku 2014:

- Leden – únor: konečná kontrola a úprava témat (z nich se sestavují jednotná zadání); zadání samostatné odborné práce (ve 12 oborech vzdělání).

- Březen: zpřístupnění jednotných zadání praktické a ústní zkoušky pro školní rok 2013/2014 na webovém portálu (každá škola má přístup k těm učebním oborům, které vyučuje).
- Konec dubna: zpřístupnění jednotných zadání písemné zkoušky pro školní rok 2013/2014 na webovém portálu.
- Duben – květen: školy se rozhodnou, zda využijí jednotná zadání při závěrečných zkouškách; následně připraví závěrečné zkoušky – buď podle jednotného, nebo vlastního zadání.
- Červen: ve školách budou probíhat závěrečné zkoušky (tj. zkouška písemná, ústní a praktická).

Další informace na: www.nzz2.cz

Kontakty:

- Ing. Dana Kočková, hlavní manažerka projektu, e-mail: dana.kockova@nuv.cz, tel.: 274 022 411, mobil: 724 652 205
- PhDr. Zoja Franklová, PR projektu, e-mail: zoja.franklova@nuv.cz, tel.: 724 652 240

Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků
Weilova 1271/6, 102 00 Praha 10, Tel.: 274 022 111

Projekt Nová závěrečná zkouška 2 řídí MŠMT, jeho řešitelem je Národní ústav pro vzdělávání, financován je z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky. Navazuje na předcházející projekt Nová závěrečná zkouška.

Spolupráca s Talianskom je generačného charakteru

Poľnohospodárske a potravinárske školy vzhľadom k svojim študijným odborom a zameraniam si predstavujú Taliansko podľa produktov známych na celom svete. U poľnohospodárov je to najčastejšie pestovanie olív, rôznych zelenín, viniča a citrusov. Vinári ho poznajú cez širokú škálu vín. Potravinárom sa vynoria v myslí tvrdé cestoviny, syr Grana Padano, olivový olej, šunky (známe Prosciutto crudo) salámy, či rôzne sladkosti od Ferrera. V spomienkach na pobyty v tejto krajine alebo aspoň na posedenia v talianskej reštaurácii by sa nám myslou prehnala pizza, zákusok tiramisù a dúšok kávy „Piccolo“.

Stredná odborná škola poľnohospodárstva a s lužieb na vidieku v Trnave sa začala na túto krajinu orientovať ešte v roku 1992. Vzhľadom na dvadsaťdva ročné trvanie už môžeme hovoriť o generačnej orientácii. Keď takto dlhé obdobie bilancujeme v živote človeka, tak zisťujeme mnoho zmien v jeho vývoji, kontaktoch s ľuďmi a nadobúdaní skúseností vyplývajúcich zo vzdelávania nevyvímajúc. Práve, ak chce človek v živote niečo dosiahnuť musí sa vzdelávať. Preto prvé naše orientácie boli na vzdelávacie inštitúcie pre oblasť poľnohospodárstva, ale tak, aby vzdelávanie našich žiakov, či učiteľov nebolo ohraničené iba stenami tried. Pobyt v triede nám pomáhal iba v zdokonaľovaní sa v talianskom jazyku, ale ak sa chcete naučiť viac musíte veci vidieť a hlavne robiť. Hľadali sme preto možnosti ako tieto veci spojiť v prospech žiaka.

Ciest k hľadaniu sa otváralo viac, ale pre nás ako optimálna sa javila tá, v ktorej bolo možné byť v úzkom styku s poľnohospodárskou praxou. Na prechode tisícročí sme k tomu využívali program Leonardo da Vinci, prostredníctvom ktorého s partnerskou školou I.T.A.S. „Duca degli Abruzzi“ v Padove sme pre žiakov našli vhodné pracoviská na farmách orientovaných na živočíšnu výrobu,

Pohľad na pokusné parcely cibuľovín, ktoré sú pre žiakov základom vypracovania komplexnej odbornej práce

vinohradnícko-vinárske technológie a agroturistiku, pretože tá na škole po roku 2000 zaznamenávala rozkvet. Neustále udržiavame nielen pracovné, ale hlavne priateľské styky s agroturistickými farmami „Bacco e Arianna“ a „Fattoria dell'Eremo“ ako i s „Azienda Vitivinicola Parco del Venda“, ktoré sú v lokalite „Colli Euganei“.

Nakoľko sme mali dlhoročnú tradíciu vedecko-výskumnej práce na stredoškolskej úrovni pri pobytoch v Taliansku sme vyhľadávali partnerov, ktorí pestovali uznané odrody kultúrnych rastlín resp. vyrábali produkty slúžiace pre potreby poľnohospodárstva. Naším prekvapením bolo, že týchto partnerov nebol problém nájsť, ba naopak prejavili vysoký stupeň záujmu o spoluprácu k overovaniu pestovania cibuľovín, hnojív, či využitia preparátov proti škodlivým hľadákom. Na báze našich overovaní sa vyvíjali i obchodné vzťahy medzi výrobcami rodenticídov v Taliansku a slovenskými distribútormi.

Keďže partnerov bolo viac, tak bolo možné ich selektovať tak, že spolupráca zostala iba s tými najserióznejšími. Do dnešného dňa nám pre oblasť stredoškolskej odbornej činnosti a materiál pre

Veľvyslanec Talianskej republiky a pani Antonia Grande (druhá sprava) s ochotou prijali predstaviteľov školy

vypracovávanie komplexných odborných prác k praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky poskytujú „Azienda Sperimentale Vittorio Tadini“, „Vebi Istituto Biochimico“ a „Oleificio di Silvestri Rosina“. Poskytnuté materiály sú nielen materiálom využívajúcim sa pri výučbe predmetu prax alebo v mimoškolskej činnosti, ale dosiahnuté výsledky a hlavne skúsenosti spolupráce s Talianskom sa finalizovali i pri napísaní učebnice Ako písať komplexnú odbornú prácu v stredných odborných školách poľnohospodárskeho zamerania.

V súčasnom období, kedy vznikol Národný projekt Tvorba národnej sústavy kvalifikácií, ktorý zahŕňa požiadavky na vedomosti, zručnosti a kompetencie žiaka sme sa rozhodli, že doterajšiu spoluprácu s Talianskom do neho zahrnieme tak, že ju rozšírime o spoluprácu s Ministerstvom školstva a Ministerstvom poľnohospodárstva Talianskej republiky. Požiadali sme ich o poskytnutie aktuálnych vzdelávacích programov pre oblasť poľnohospodárskeho vzdelávania na stredoškolskej úrovni. Programy obe inštitúcie nám ochotne poskytli. Po ich preštudovaní sme zistili, že je možné z nich čerpať skúsenosti pre tie oblasti, ktoré sú v Taliansku rozvinuté s dlhoročným trvaním, ako je napr. vinohradníctvo alebo tie, ktoré sú preferované a podporované – ekologické poľnohospodárstvo. To sa orientuje nielen na výrobu biopotravín, ale i na ochranu životného

prostredia. Do našich vzdelávacích programov zase zapracujeme naše, domáce tradície z pestovania rastlín a chovu zvierat, ktoré majú na Slovensku dlhodobú tradíciu. Interakčné vzťahy nechceme klásť iba na papier, ale realizovať ich výmenou skúseností pre výrobnú a didaktickú oblasť, o čo prejavili záujem i naši noví partneri, pričom sme zostali prekvapení, že majú záujem o stretnutia za účelom výmeny odborných a metodických skúseností týkajúcich sa experimentálnej činnosti.

Koncom mesiaca február sme mali časť o doterajších aktivitách a plánoch pre budúcnosť referovať i na Veľvyslanectve Talianskej republiky. Prijal nás J. E., veľvyslanec Talianskej republiky pán Roberto Martini. Referovanie sa nieslo vo veľmi príjemnej atmosfére, ktorú navodili nielen naše doterajšie aktivity, ale nemuseli sme sa ani obávať z trémy v jazykovej oblasti. Umocnené bolo i tým, že na rokovaní sa zúčastnila riaditeľka Talianskeho kultúrneho inštitútu v Bratislave pani Antonia Grande, s ktorou v budúcnosti sa chceme podieľať na motivovaní žiakov študovať taliančinu, ktorá je na Slovensku zastúpená malým počtom maturantov.

Doterajšie aktivity, korešpondencia a hlavne osobné stretnutia, či už formálneho alebo neformálneho charakteru navodili situáciu hľadania ďalších možností pre spoluprácu v poľnohospodárskom vzdelávaní. Zhodli sme sa v tom, že poľnohospodárske vzdelávanie u nás sa bude rozvíjať cestou spolupráce so školami, výrobnými subjektmi, vedeckou základňou a inštitúciami, ktoré riadia vzdelávanie v Taliansku.

Ing. Ján Piešťanský

SOŠ poľnohospodárstva a služieb na vidieku v Trnave ☼

Autor príspevku venoval učebnicu J. E. Robertovi Martinimu

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Učitelé středních škol v procesu vzdělávání

Další vzdělávání učitelů středních škol na Mendelově univerzitě v Brně

Dne 11. února 2014 se v reprezentativních prostorách konferenčního sálu Střední zahradnické školy Rajhrad, konal závěrečný seminář projektu Kompetentní učitel zemědělství. Tímto aktem byla slavnostně završena tříletá tvořivá a přínosná spolupráce partnerů projektu Mendelovy univerzity v Brně a AgroKonzulty – poradenství, s.r.o. Žamberk, kterou zastupoval Ing. Jan Šeda. Za Mendelovu univerzitu v Brně na projektu participovali jednak zástupci VÚ Institutu celoživotního vzdělávání, reprezentovaní manažerkou projektu Ing. Marií Horáčkovou, koordinátorem projektu a zástupcem manažerky projektu Ing. Kamilem Nechutou a finanční manažerkou Mgr. Alenou Krejčí, DiS., a zástupci Agronomické fakulty (AF). Za AF se na projektu hlavním dílem podíleli Dr. Ing. Zdeněk Havlíček ve funkci hlavního manažera projektu za AF a garant klíčové aktivity č. 2. a doc. Ing. Jiří Skládanka, Ph.D. v roli garanta akreditace a garanta klíčové aktivity č. 1.

Záměrem tohoto projektu bylo již od samého počátku cílené praktické vzdělávání pedagogů středních škol v zemědělských, lesnických a jim příbuzných oborech, jako jsou zahradnictví, vinařství, potravinářství, ekologie, dřevařství a veterinární disciplíny. Všechny realizované kurzy jsou akreditovány v systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na MŠMT. Jako nesporná výhoda tohoto projektu se ukázala možnost realizace kurzů přímo ve škole či regionu, z něhož se zájemci o studium rekrutovali.

Vzdělávací aktivity projektu jsou velmi rozmanité

Pedagogové měli možnost se vzdělávat jak v **Odborných zemědělských kurzech** (Metody studia ekosystémů, Analytická chemie, Potravinářská chemie, Environmentální techniky, Zemědělská

a lesnická zoologie, Mineralogie a půdoznalství, Ochrana rostlin, Toxikologie), tak v rámci **Praktických kompetencí pro začínající učitele**, či v **Modulech zaměřených na zemědělské poradenství**. V rámci kurzu **Zvládání a řešení krizových situací v práci pedagoga** účastníci ocenili informace o technikách prezentace, vyjednávání a vedení, naslouchání či poskytování zpětné vazby. Vzhledem k tomu, že autoři projektu mysleli rovněž na potřebu rozšíření jazykových znalostí pedagogů, byly do vzdělávacích aktivit zařazeny také kurzy odborné anglické i německé terminologie v oblasti zemědělské, lesnické a zahradnické. Třešničkou v nabídce vzdělávacích aktivit projektu jsou kurzy **Manažerského vzdělávání nejen pro zástupce ředitele pro praktické vyučování a pro vedoucí učitele**, v nichž se posluchači seznámí

s vybranými komunikačními dovednostmi a vedením týmu a týmovou spoluprací. Jejich součástí jsou i týmové aktivity a praktický nácvik.

Do projektu se zapojilo několik vytipovaných středních odborných škol příslušného zaměření. Mezi tyto školy, na jejichž půdě se rovněž mnohá školení odehrávala, patří:

- Střední zahradnická škola Rajhrad
- Střední odborná škola a Gymnázium Staré Město
- Vyšší odborná škola a Střední odborná škola zemědělsko-technická Bystřice nad Pernštejnem
- Česká zemědělská akademie v Humpolci
- Vyšší odborná škola a Střední zemědělská škola Benešov
- Střední škola zemědělská a veterinární Lanškroun
- Střední lesnická škola Hranice
- Střední vinařská škola Valtice
- Střední lesnická škola Žlutice

O vysokém zájmu spolupracujících středních škol svědčí hojná účast učitelů na kurzech samotných i účast jejich zástupců na závěrečném semináři. Semináře se mimo představitelů hostitelské Střední zahradnické školy Rajhrad (ředitel školy PaedDr. Marek Kňážík, zástupce ředitele praktické výuky, statutární zástupce Ing. Jiří Homola, Ph.D. a Mgr. Iveta Motlová, zástupkyně ředitele pro teoretické vyučování) zúčastnili i reprezentanti ostatních zapojených škol. Namátkou to byli např. Mgr. Ivo Solař a Ing. Kateřina Makovcová z Vyšší odborné školy a Střední odborné školy zemědělsko-technické z Bystřice nad Pernštejnem, za Českou zemědělskou akademii v Humpolci přijali pozvání jak ředitel školy Mgr. Otakar Březina, tak rovněž jeho zástupce pro teoretické vyučování pan František Stiller. Střední škola zemědělská a veterinární Lanškroun byla např. reprezentována Ing. Irenou Ehlovou a zástupkyní ředitele Mgr. Danielou Pravdovou.

Doplňkovou aktivitou projektu, která je rovněž současně výraznou přidanou hodnotou, je snaha o inovaci systému spolupráce se středními školami, která si klade za cíl podporu zájmu o studium přírodovědných oborů zájemců o vědecko-výzkumnou práci z řad studentů a pedagogických pracovníků středních škol.

Výrazným přínosem projektů je i to, že učitelé středních škol získají rovněž podrobné informace o možnostech studia na Mendelově univerzitě v Brně, které mohou dále tlumočit mladým adeptům vědy z řad středoškolských studentů, čímž jim mohou pomoci při rozhodování o jejich dalším uplatnění v profesním životě.

Projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Kurzy byly pro účastníky pořádány zdarma.

Více informací naleznete na <http://www.icv.mendelu.cz/cz>; <http://www.ucitelzemedelstvi.cz/>

Případně nás můžete kontaktovat na czv@mendelu.cz

Ing. Iva Houbová

Institut celoživotního vzdělávání MENDELU Brno ☼

Informační servis

Zastoupení Evropské komise

Plastový odpad

Poslanci chtějí ambicióznější přístup EU ke sběru, recyklaci a využívání odpadů, aby rostoucí množství plastů neznečišťovalo přírodní lokality.

Nejnebezpečnější plasty a některé typy plastových tašek by měly být do roku 2020 zakázány.

V usnesení, které navazuje na Zelenou knihu Evropské komise, poslanci zdůrazňují, že plastový odpad škodí životnímu prostředí jak proto, že právní předpisy EU v oblasti odpadů nejsou uspokojivě prováděny, tak i proto, že plastový odpad konkrétně neupravuje žádný právní předpis EU, přestože má zvláštní povahu.

Poslanci navrhuje, aby unijní legislativa stanovila konkrétní závazné cíle pro sběr a třídění až 80 % plastového odpadu. Povinná kritéria pro recyklovatelnost a harmonizace kritérií pro sběr a třídění odpadu by podle nich zajistila rovné podmínky. Současná směrnice o obalových odpadech by měla být rovněž revidována, dodávají.

Recyklování a kompostování by mělo být prioritou

Parlament vyzývá Evropskou komisi, aby v roce 2014 představila návrhy na postupné zavedení zákazu skládkování recyklovatelného a využitelného materiálu do roku 2020 a odrazení od spalování tohoto odpadu. K energetickému využití plastového odpadu by mělo podle poslanců docházet pouze v případech, kdy byly vyčerpány všechny ostatní možnosti.

Poslanci jsou přesvědčeni, že nejnebezpečnější plasty by měly být staženy z trhu. Používání plastových sáčků a tašek na jedno použití by mělo být pokud možno postupně zcela zakázáno. Parlament rovněž volá po odvážnějších krocích v boji proti nedovolenému vývozu a skládkování plastového odpadu.

EU chce rozšířit podporu programů zdravé výživy ve školách

EU navrhuje zdokonalit evropské programy zdravého stravování ve školách, což by pomohlo řešit špatnou výživu dětí. Nový režim propojí dva stávající programy – projekt „Ovoce do škol“ a režim dodávek mléka a mléčných výrobků do škol, které poskytují finanční prostředky pro distribuci ovoce a mléka ve školách a podporují vzdělávání v oblasti zdravé výživy. Z těchto programů má ročně užitek téměř 30 milionů dětí.

Nový režim zkombinuje oba projekty pod heslem „Jez zdravě. Buď v pohodě.“ Větší prostor dostane vzdělávací aspekt – děti se více dozvědí, jak zdravě jíst, ale i to, jak se potraviny vyrábějí a co se děje s potravinářským odpadem. Výuka může například probíhat formou exkurze do zemědělského podniku.

Ve většině zemí děti konzumují stále méně ovoce, zeleniny a mléka. V jejich stravovacích návycích místo toho hrají významnou roli vysoce zpracované potraviny. Odhady z roku 2008 hovořily o tom, že nadváhou nebo obezitou trpí každé čtvrté dítě. V roce 2010 už však to bylo každé třetí dítě.

V současné době se projektu „Mléko do škol“ účastní všechny země EU. Většina z nich se rovněž podílí na projektu „Ovoce do škol“ (kromě Spojeného království, Švédska a Finska). Účast v novém režimu bude i nadále dobrovolná a země EU si budou moci vybrat, které potraviny chtějí distribuovat. Očekává se, že propojení programů sníží školám i vnitrostátním orgánům administrativní a organizační zátěž a zefektivní distribuci potravin.

Polovina Evropanů neví, že v případě nouze mohou ve všech zemích EU volat linku 112

Většina Evropanů si stále není jistá, jaké číslo mají vytočit, pokud se při pobytu v zahraničí ocitnou v tísní. Podle průzkumu Eurobarometr, který proběhl koncem ledna 2014, celých 49 % obyvatel netuší, že mohou kontaktovat tísňové služby na čísle 112. Navzdory dlouholetému úsilí zůstává tento podíl stále zhruba na 50 %, a to i u osob, které často cestují.

Malá znalost tísňové linky nejvíce ohrožuje obyvatele Řecka (10 %) a Spojeného království (18 %). Nejlépe informováni jsou v Lucembursku (80 %), Rumunsku (71 %), Polsku a Bulharsku (70 %).

Na linku 112 lze bezplatně volat z pevné sítě i mobilního telefonu kdekoli v EU. Toto číslo spojí volajícího s příslušnou tísňovou službou (místní policií, hasičským záchranným sborem nebo zdravotnickou záchrannou službou), a to v několika evropských jazycích. Je v provozu 24 hodin denně, sedm dní v týdnu.

Číslo 112 nyní funguje ve všech členských státech EU a používá se souběžně s národními čísly tísňového volání (jako např. 999 nebo 110). Dánsko, Finsko, Malta, Nizozemsko, Portugalsko, Rumunsko a Švédsko se rozhodly zavést číslo 112 jako jedinou nebo hlavní linku pro vnitrostátní tísňové volání. Číslo 112 se používá také v některých zemích mimo EU, například ve Švýcarsku, Černé Hoře a Turecku.

Anglicky se na lince 112 kromě Spojeného království, Irska a Malty domluvíte i v dalších 25 evropských zemích.

Francouzsky vyřídí hovor vedle Belgie, Francie a Lucemburska ještě ve 14 dalších zemích: v Bulharsku, České republice, Finsku, Irsku, Itálii, Litvě, Německu, Nizozemsku, Norsku, Polsku, Rumunsku, Řecku, na Slovensku a ve Španělsku.

Německy můžete volat (kromě Belgie, Německa, Lucemburska a Rakouska) ve 12 zemích: v Bulharsku, České republice, Finsku,

Itálii, Litvě, Maďarsku, Nizozemsku, Norsku, Polsku, Rumunsku, na Slovensku a ve Španělsku.

Ve Spojeném království mohou střediska tísňového volání využít tlumočnických služeb do 170 jazyků a ve Francii si podobná služba poradí se 40 jazyky.

Zdroj: Zastoupení Evropské komise v ČR ✱

Ohlasy/Ohlasy

Lepší zacílení na citlivé sektory

Je před námi zcela zásadní a unikátní období, kdy je třeba rozhodnout o budoucnosti českého zemědělství a potravinářství do roku 2020 a hlavně usilovat o efektivní rozdělení částky více než 250 miliard Kč. Nová Společná zemědělská politika nám jako členskému státu dává mnohem větší flexibilitu při řešení problémů i dělbě finančních prostředků než doposud a zároveň umožňuje lepší zacílení na citlivé sektory.

AGRÁRNÍ KOMORA
České republiky

POTRAVINÁŘSKÁ
KOMORA
ČESKÉ REPUBLIKY

Evropská legislativa nově umožňuje maximálně navýšit objem zvláštní podpory na 6,5 % vnitrostátního stropu pro přímé platby, přičemž v roce 2013 byla tato podpora na úrovni 3,5 %. Díky tomu získali letos chovatelé přeživkavců spolu s pěstiteli chmelu a brambor na výrobu škrobu přibližně 57 milionů eur, zatímco v loňském roce to bylo necelých 32 milionů eur. Pevně věřím, že současné vedení ministerstva zemědělství bude v tomto nastoupeném trendu pokračovat, protože stěžejní je podpora těch sektorů, které mají reálnou přidanou hodnotu a generují nová pracovní místa nejen v samotném zemědělství, ale i v navazujících odvětvích zpracovatelského průmyslu.

Nejen pro agrární sektor, ale venkov jako takový, je rozhodující správné nastavení opatření v rámci Programu rozvoje venkova, ve zkratce PRV. Podle mého názoru by bylo potřeba rezervovat řádově 30 % finančních prostředků v rámci PRV pro investiční opatření, která se týkají produktových a technologických inovací v zemědělských a potravinářských podnicích. Z pohledu pokrytí těchto požadavků je pak nezbytné využít možnosti navýšení spolufinancování na úrovni 25 % a rovněž se zamyslet nad možností převodu prostředků z I. do II. pilíře.

Do třetice se zmíním i o možnosti zmírnit rizika související se zemědělským podnikáním. Za mého působení na ministerstvu zemědělství jsme zaslali na Evropskou komisi žádost o notifikaci obecných pravidel pro poskytování státní podpory pro řešení rizik

a krizí v zemědělství, která Komise na začátku ledna tohoto roku schválila. Tento rámcový program je určený pro vyrovnání škod v zemědělství a lesnictví způsobených zejména přírodními katastrofami a nepříznivými povětrnostními jevy. Jsem velice rád, že díky tomuto nástroji bude ministerstvo zemědělství při příštích živelních katastrofách moci poslat pomoc postiženým bezodkladně, protože nebude muset čekat, až program podpory schválí Evropská komise. A možná právě i teď, po úspěšném tříletém období, kdy se roční zisk zemědělství pohyboval od 16 do 17,4 miliard korun, je ta správná doba znovu otevřít téma založení Fondu nepojistitelných rizik, do kterého by přispívali také sami zemědělci. Jsem přesvědčen, že tento zmíněný ekonomický profit umožňuje sektoru vytvořit rezervy na horší období, protože z tohoto Fondu pak mohou zemědělci v případě živelných pohrom či neúrody také sami čerpat. Minimálně by tak odpadlo sáhodlouhé čekání na to, až se státní správa rozhoupe a škody sečte.

**Ing. Miroslav Toman, prezident Agrární komory ČR
a prezident Potravinářské komory ČR**

(Ke zvolení nového prezidenta Agrární komory ČR došlo na jejím XXII. sněmu v Olomouci dne 20. března 2014, kde Miroslav Toman získal 91 % hlasů.)

Workshop EZAT

K diverzifikácii podnikania na území MAS Zlatá cesta, 2. časť

V mesiacoch január/február 2014 sa konali workshopy EZAT, ktorý v rámci programu LEADER organizovalo Európsko-slovenské združenie agroturizmu a turizmu EZAT v spolupráci s Miestnou akčnou skupinou OZ Zlatá cesta. Medzi hlavné úlohy EZAT patrí všestranný rozvoj celoslovenskej a regionálnej spolupráce v oblasti cestovného ruchu a agroturizmu, ako aj zabezpečovanie marketingových aktivít a odborných podujatí za účelom podpory regionálneho rozvoja a vidieckej zamestnanosti.

Dokončenie z predchádzajúceho čísla

Workshop predstavil najmodernejšie formy vzdelávacieho procesu prostredníctvom viacerých informačných a aktivizačných foriem a metód práce v rámci jedného projektu. Z programu vyberáme:

Doc. Ing. Stanislav Šilhár, CSc. (Výskumný ústav potravinársky – Biocentrum Modra) poznamenal, že ekonomický výnos z 1 ha poľnohospodárskej pôdy je cca 500 EUR. Pri transformácii prvo-výroby na priamy predaj a agroturistiku, môže zisk vzrásť na 1,5 až 3 tis. EUR, s pridanou hodnotou od 25–100 %. Využitie miestnych zdrojov na produkciu regionálnych špecialít pre agroturistiku a vidiecku turistiku má v slovenských podmienkach význam. Avšak je k tomu potrebné mať znalosti existencie tradičného výrobku v území, poznať záujem spotrebiteľa, legislatívnu možnosť tradičnej výroby, technicko-ekonomické možnosti výroby, ale hlavne sociálno-ekonomický dopad na región.

Výskumom a politikou podporovaný trend vo výrobe potravín v súčasnej Európe je zvýšenie podielu potravín s pozitívnym účinkom na zdravie, zachovanie autenticity a pravosti výrobkov, rozvoj regionálne špecifických potravín, dosiahnutie konsolidovaných nízkych cien = kvalitné potraviny pre všetkých.

Ing. Miroslav Kušnir (konateľ QEL, s.r.o., spoločnosť zabezpečujúca projektové riešenia a realizácie pre výstavbu bioplynových staníc a OZE) predstavil návod na budovanie energetického centra obce pri využití biomasy a obnoviteľných zdrojov energie. Využívanie biomasy v porovnaní s nekonvenčnými zdrojmi energie má veľa výhod pre regióny Slovenska. Nižšie ceny energie pozitívne ovplyvňujú konkurencieschopnosť i rozvoj regiónov. Náklady na biomasu sú v porovnaní s inými druhmi obnoviteľných zdrojov energie relatívne nízke. Obecné energetické centrum je v súčasnosti možné vybudovať prostredníctvom mnohých realizácií (kotly na spaľovanie biomasy, bioplynové stanice, splynovacie jednotky, plazmové splynovacie jednotky, fotovoltacké jednotky,...).

Vysoká energetická náročnosť firiem ako aj stále sa zvyšujúci rast cien energií núti všetky podnikateľské subjekty hľadať riešenia na zníženie tejto nákladovej položky. Pritom množstvo spoločností akými sú poľnohospodárske družstvá, lesy, drevárske spoločnosti, ale aj obce a iné firmy disponujú, príp. si vedia za zaujímavých podmienok vyprodukovať, surovinu vhodnú na fermentáciu a následnú výrobu bioplynu. Bioplyn ako energetický plyn slúži najčastejšie na súčasnú výrobu elektrickej energie i tepla spaľovaním v kogeneračných jednotkách.

Ing. Miroslav Babinský (konateľ Agriprogres s.r.o., projekčno-konzultačnej spoločnosti v poľnohospodárstve a odborný garant workshopu EZAT) vysvetlil, že súčasná situácia podnikania v poľnohospodárstve a na vidieku vrátane územia MAS Zlatá cesta, sa nejaví priaznivo pri disproporciách aktuálneho stavu na tomto vidieckom území, pri nedávnych zmenách

odvodového a daňového zaťaženia podnikateľa, ako aj vplyvom rozdielov v agrárnych a subvenčných stimuloch v rámci jednotlivých členských krajín Európskej Únie. Všetky tieto okolnosti majú dopad na stabilizáciu, či prípadný rozbeh podnikania na vidieku, hlavne pre mladých ľudí a začínajúcich podnikateľov. Tieto okolnosti musia byť zohľadnené pri tvorbe nových inovatívnych projektov na území MAS spolu so sledovaním dopadov a monitoringom trvalodržateľnosti podnikania na vidieku.

Východisko pre ďalšiu stabilizáciu a trvalo udržateľný rozvoj firmy na slovenskom vidieku predstavuje diverzifikácia podnikateľských aktivít. Investičné rozhodovanie patrí medzi najvýznamnejšie

druhy firemných rozhodnutí. Práve v čase, keď hlavná podnikateľská činnosť dosťáva vplyvom svetovej hospodárskej krízy trhlíny sa javí voľba diverzifikovaného podnikateľského projektu ako správny nástroj eliminácie podnikových rizík. Príprava a realizácia podnikateľských projektov pre diverzifikáciu musí vychádzať z naplňovania podnikateľskej stratégie firmy a predpokladov na rozvoj diverzifikácie v danom regióne.

Príkladom z blízkej minulosti môžu byť napríklad neúspešne implementované zámery v oblasti rozvoja biomasy a výroby bioplynu (veľké výkyvy výkupných medziročných cien komodít ako pšenica, slad, kukurica, produkty pre biomasu, nejednoznačná dlhodobá politika štátu v oblasti výkupu a regulatívy cien energie, legislatívne zmeny v podporách, negatívny lobbying). Na území MAS sa takéto projekty už implementujú (napr. bioplynové stanice Hontianske Moravce, Ladzany). Ďalším príkladom môžu byť návratné zámery v oblasti vidieckej turistiky a agroturistiky s nízkou rentabilitou (vplyv svetovej hospodárskej krízy, pokles výdavkov obyvateľstva na luxusné a terciárne služby a oddych). Týmto treba mať na zreteli komplexne zohľadnenú vlastnú prípravu a realizáciu projektu od identifikácie určitej základnej myšlienky až po rozbehnutie prevádzky.

Doc. Ing. Mojmír Kokles, Ing. Anita Romanova, doc. Ing. Peter Gallo (lektori EZAT pre informatiku a praktickú výučbu) v praktických cvičeniach s absolventmi workshopu precvičili využívanie elektronických informačných portálov a plán ich ďalšieho rozvoja v súlade s koncepciou „Cestovnej mapy zavádzania elektronických služieb verejnej správy“, tvorbu tlačových prezentačných materiálov s využitím programu MS Publisher (katalóg, bulletin, reklamné plagáty), východiská tvorby a návrh dátového modelu s aplikovaním na konkrétnu spoločnosť (penzión, hotel).

Ako vyplynulo zo záverov podujatia všetci účastníci sa zhodli na potrebe vytvárania stabilnejšieho podnikateľského a legislatívneho prostredia pre oblasť podpory podnikania vo vidieckej turistiky, agroturistiky a diverzifikácii aktivít na vidieku. Dopyt po cestovnom ruchu rastie, rezervy v turistickej návštevnosti

Banskobystrického kraja by mohli vyplniť práve nové inovatívne podnikateľské plány tohto územia (napr. budovanie regionálnej značky Hont, ďalší rozvoj cestovného ruchu a agroturistiky, či kúpeľníctva v okolí Banskej Štiavnice a Dudiniec). Na konkrétnych inovatívnych projektoch diverzifikácie v tejto oblasti sme sa presvedčili o potenciáli a vzdelaní ľudí, ktorí majú záujem zotrvať v tejto oblasti a prinášať pridanú hodnotu danému regiónu. Je potrebné, aby tieto fakty a skutočnosti pochopili aj zainteresovaní ľudia v štátnej a verejnej správe, ktorí tvoria hospodársku politiku štátu, tak ako to už dávno pochopili všetky okolité susedné krajiny. Následne môže slovenská vidiecka turistika a agroturistika vrátane regiónu MAS Zlatá cesta vykazovať rastové trendy a riešiť významnú úlohu v tvorbe zamestnaneckých príležitostí a stabilizácii života na vidieku.

Prínos podujatia spočíva pre podnikateľov a pre zástupcov verejného sektora v osvojení si poznatkov, návodov a informácií, ktoré môžu využiť v praktickom podnikaní vo vidieckej turistiky, agroturistiky, rozvoji služieb na vidieku, prípadne pri realizácii projektov alternatívnych zdrojov energie. Ďalším cieľom bola podpora regionálneho rozvoja a vidieckej zamestnanosti v tejto oblasti cestovného ruchu a služieb na území MAS Zlatá cesta. Získané vedomosti a zručnosti sa v konečnej fáze prejavujú v čo najväčšom prínose a pridanej hodnote regiónu Zlatá Cesta a jej participujúcich subjektov.

Metodický materiál a výstupy z podujatia sú zverejnené na internetovej stránke EZAT [www.agroturizmusslovakia.sk/Workshopy/MAS Zlatá cesta](http://www.agroturizmusslovakia.sk/Workshopy/MAS_Zlat%C3%A1_cesta). Podujatie bolo organizované v rámci PRV 2007-2013 a programu LEADER, opatrenia 3.3 Vzdelávanie a informovanie.

Ing. Miroslav Babinský, Workshopy/LEADER ✻

Ohlédnutí za Děčínskou kotvou 2013

„Floristika čtyřmi smysly“

Než se uskuteční letošní soutěž, na kterou Vás zveme, a kterou Vám představujeme v následující pozvánce, připomeňme si pro osvěžení průběh loňského floristického klání.

Ziel 3 | Cíl 3
Ahoj sousede, Hallo Nachbar.
2007-2013. www.ziel3-cil3.eu

Již 42. ročník nejprestižnější floristické soutěže v České republice, Mistrovství floristů České republiky – Děčínská kotva 2013 se uskutečnil ve dnech 15.–19. května 2013 v prostorách jižního křídla děčínského zámku. Celá akce byla součástí projektu „Floristika čtyřmi smysly“, který byl financován z prostředků Evropské unie v rámci podpory z Fondu malých projektů EUROREGIONU ELBE/LABE.

Soutěž se konala v rámci Děčínských slavností a proběhla pod záštitou ministra zemědělství, ministra pro místní rozvoj, hejtmána Ústeckého kraje, prezidenta Agrární komory ČR a prezidenta Sdružené organizace nevidomých a slabozrakých ČR. Hlavními organizátory soutěže byla Střední škola zahradnická a zemědělská Antonína Emanuela Komerse, Děčín-Libverda, Svaz květinářů a floristů ČR a statutární město Děčín.

Samotná soutěž se odehrála 15. a 16. května 2013. Účastníci soutěžili ve dvou kategoriích, v juniorské, kde se představili žáci středních zahradnických škol a v seniorské, kde se o vítězství utkali profesionální floristé a studenti vysokých škol. O vítězství bojovalo 9 soutěžících v kategorii junior a 12 soutěžících v kategorii senior.

Soutěž tvořily čtyři soutěžní disciplíny, jež spojovalo nosné téma letošního ročníku, kterým byla „Pocta Otto Wichterlemu“, připomín-

nající 100. výročí narození tohoto významného světového vědce a vynálezce českého původu. (Je mimo jiné otcem moderních měkkých kontaktních čoček, které dnes nosí miliony lidí po celém světě.) První tři disciplíny („Čistá jako sklo“ – svatební floristika, „Růžové brýle“ – tajná práce a „Kytice pro zrakově postiženou osobu“ – vázaná kytice) soutěžící tvořili v prvním dnu soutěže, poslední nejnáročnější soutěžní úkol „Pocta Otto Wichterlemu“ – prostorové květinové aranžmá – vytvořili 16. května 2013.

Na slavnostním galavečeru byli za přítomnosti vzácných hostů – zahraničních diplomatů a domácích představitelů – vyhlášeni vítězové každé ze čtyř soutěžních disciplín a celkoví vítězové v obou soutěžních kategoriích a byl jim udělen titul juniorský Mistr Florista ČR a Mistr Florista ČR v kategorii senior.

Celkovým vítězem v kategorii junior se stala **žákyně České zahradnické akademie Mělník, Nela Novotná, která zároveň získala titul Mistr Florista ČR v kategorii junior.** V seniorské kategorii si celkové vítězství a titul Mistr Florista ČR odnesl Martin Rubeš za společnost Flowerbed s.r.o. Cenu děkana Zahradnické fakulty Mendelu v Brně za inovaci v aranžování květin si odnesl Martin Horáček z Květinového studia Bubeníčková s.r.o. Zvláštní cenu vydavatelství Profi Press za nejkreativnější aranžmá získala Jindřiška Kadrnková z děčínského květinářství Květiny Jindřiška.

Velkou poctou byla možnost přivítat na slavnostním galavečeru manželku Otty Wichterleho, paní Lindu Wichterlovou, která předala **Cenu o nejlepší aranžmá na téma „Pocta Otto Wichterlemu“** Veronice Linhartové ze Střední školy zahradnické zemědělské Antonína Emanuela Komerse, Děčín-Libverda, kterou sama ze všech soutěžních prací na téma Pocta O. Wichterlemu vybrala.

Slavnostním večerem hudebně prováděli kapela Základní školy Na stráni Yxes Joke z Děčína, mezinárodně úspěšná, zrakově postižená klavíristka Ráchel Skleničková a zpěvačka Petra Janů, hlavní hudební hvězda večera.

V pátek 17. května se za nepostradatelné pomoci Ing. Jarmily Neugebauerové Ph.D., Ing. Jiřího Martinka Ph.D. a studentů Zahradnické fakulty Mendelovy univerzity v Brně a vyučujících z libverdské zahradnické školy Ing. Olgy Fojtíkové, Karolíny Žáčkové a Dany Tiché uskutečnil zážitkový den pro zrakově postižené spoluobčany za spolupráce se Sjednocenou organizací nevidomých a slabozrakých ČR. Této výjimečné události se účastnilo více než 50 zrakově postižených občanů České republiky a na 20 zrakově postižených z Německa. Všichni měli možnost si vytvořit vlastní květinové aranžmá z aromatických rostlin, ochutnat jedlé květiny a zeleninu a pocvičit svůj hmat a důvtip prostřednictvím velkých florálních objektů ze Zahradnické fakulty Mendelu v Brně.

Návštěvníkům z řad laické veřejnosti pak byly v prostorách jižního křídla děčínského zámku zpřístupněny soutěžní práce k prohlídce v sobotu 18. května a v neděli 19. května. Výstavu během dvou dní navštívilo skoro 7 500 obyvatel Děčína, ale i lidí z širokého okolí.

Ing. Libor Kunte, Ph.D., ředitel školy ✿

Děčínská kotva 2014 – mistrovství floristů

Již 43. ročník populární floristické soutěže, který se koná 14.–15. května, má tentokrát označení „V lůně přírody“.

Soutěž, kterou vyhlašují Svaz květinářů a floristů ČR, Olomouc a Střední škola zahradnická a zemědělská Antonína Emanuela Komerse, Děčín-Libverda, bude probíhat v jižním křídle děčínského zámku a ostatních přilehlých prostorech. Vlastní výstava soutěžních prací se uskuteční na zámku v Děčíně ve dnech 16.–18. 5. 2014.

Soutěžení probíhá ve dvou kategoriích – junior – žáci středních zahradnických škol a učilišť bez omezení věku a senior – profesionální floristé, zaměstnanci zahradnických firem a květinových prodejen, studenti vysokých škol, studenti se speciálním zahradnickým vzděláním. Hodnocení soutěžních prací proběhne podle stobodového hodnotícího systému Evropské federace profesionálních floristických asociací FLORINT. 43. ročník soutěže Děčínská kotva 2014 bude nominačním ročníkem pro soutěžící v kategorii senior na soutěž EUROPA CUP 2015 v Janově a vítěz kategorie junior postoupí do užšího výběru soutěžících na soutěž EUROFLEURS 2017.

A na jaké práce se soutěžící, a později i návštěvníci výstavy, mohou těšit? Úkolem č. 1 bude vypichovaný věnec z květin a z dal-

šího doplňkového či dekoračního materiálu s poetickým názvem „Letní slunovrat“ na oslavu nadcházejícího léta v přírodě. Druhým úkolem je tajná disciplína „Buď připraven!“ Úkol č. 3 „Louka v dlani“ bude svatební kytice pro nevěstu s výrazným zastoupením lučních rostlin. Posledním čtvrtým úkolem je sesazovaná květinová kompozice do jedné nádoby (pro uplatnění v exteriéru) s využitím letniček, inspirovaná prázdninami a letní náladou při pobytu v přírodě. Ponese příznačný název „Rozkvetlá zákoutí“.

Podrobně na

<http://www.florasis.cz/rsc973721-decinska-kotva-2014>

Učitelé středních odborných škol měli možnost se dále vzdělávat

Na základě požadavku Ministerstva zemědělství ČR připravil Ústav zemědělské ekonomiky a informací Praha ve spolupráci s Českou zahradnickou akademií Mělník nástavbové školení k problematice řezu ovocných dřevin. Odborné školení bylo organizováno v rámci tematického úkolu k podpoře resortního odborného vzdělávání.

V krásných prvních jarních dnech se sešli účastníci odborného školení na Školním statku Mělník, kde absolvovali pod vedením zástupce ředitele České zahradnické akademie pana Ing. Martina Braunsveiga řez ovocných dřevin. Sešla se 25členná skupina učitelů odborných předmětů ze středních škol, které mají učební obory – zahradník-zahradnice, zahradnické práce nebo zahradnická výroba. Během dne všichni prošli stanoviště broskví, meruněk, třešní, angreštu, ostružin, rybízu a vinné révy, kde byly předvedeny praktické ukázky jarního řezu jednotlivých ovocných dřevin a odrůd. Po té si mohli samotní účastníci vyzkoušet prakticky vlastní řez (každý z nich byl vybaven zahradnickými nůžkami a pilkou) a svou práci si nechat zkontrolovat odborným okem lektora – pana Ing. Braunsveiga, který po celý den všem předával rozsáhlé odborné znalosti z oblasti ovocnářství a zahradnictví.

Druhý den odborného školení byl pod takovkou pana doc. Ing. Josefa Suse, CSc., vedoucího katedry zahradnictví České zemědělské univerzity Praha. Školení se pře-

neslo na pozemky univerzity, které sousedí se Školním statkem Mělník. Celé dopoledne bylo věnováno tvarování a řezu jableň a jeho praktickému nácviku. Tato část byla prokládána teoretickými problémy a otázkami, které pan docent řešil přímo u jednotlivých odrůd jableň. Celá skupina se rozrostla o nové účastníky – především

Marta Králová

studenty univerzity, zástupce výzkumných institucí a představitel firem, kteří se hodlali zúčastnit soutěže „O zlaté zahradnické nůžky“.

Po obědě tak začal další ročník očekávané soutěže. Z 55 přítomných odborného školení se jich do soutěže přihlásilo 22, a to do dvou kategorií – muži, ženy a studenti. Pro řez byly vybrány 30leté, v loňském roce zmlazené jableň odrůdy Golden Delicius. Hodnotící 4členná

komise odborníků posuzovala výkon, čas, techniku a kvalitu řezu i celkový dojem. Z účastníků dvoudenního odborného školení, které pořádal ÚZEI, se umístila na krásném pátém místě paní Marta Králová ze ZŠ, SŠ, Dětského domova, Školní jídelny a Internátu z Velkých Heraltic.

Podle vyjádření zúčastněných učitelů, je tato vzdělávací forma přesně to, co nejvíce potřebují a oceňují.

Josef Sívek, ÚZEI Praha, akr

Den vody na „Zemědělce“ v Žatci

V pátek 21. 3. 2014 proběhly na zemědělské sekci Obchodní akademie a Střední odborné školy zemědělské a ekologické v Žatci oslavy u příležitosti „Světového dne vody“ – slaví se oficiálně ve světě dne 22. 3. 2014.

Letošní rok se konal již 11. ročník této významné akce. Jako každoročně se chopili organizace pod odborným vedením studenti 2. A ročníku a za pomoci svých starších kolegů ze 4. ročníků

se zábavnou a hravou formou snažili vtáhnout malé předškoláky a žáčky do vodního světa.

Naši studenti připravili sedm stanovišť, obdobných jako každý rok – např. vodní malovanky, koloběh vody v přírodě, školní laboratoř, lovení rybiček v ZOO koutku školy, kde si děti pochovali i některá zvířátka. Velmi oblíbeným stanovištěm se stal venkovní rybníček hlídáný vodníkem, kterého nám zapůjčili naši malí kamarádi z Mateřské školy Alergo. Zde děti určovaly, co do vody patří a co ne, a obdivovaly velký papírový větrný mlýn, který vyráběli studenti 4. A ročníku. Studenti ukázali, že sami mají smysl pro humor a připravili překvapení pro děti formou masek vodníků. Navodili tím velmi příjemnou atmosféru dne a rádi se s dětmi vyfotili. Pro nejšikovnější děti byly připraveny sladké odměny a pro všechny účastníky pěkné diplomy.

Velmi úspěšné akci jistě přispělo i krásné počasí, které vzbudilo pravou jarní náladu. Rekordní se stala i účast na tomto dni, neboť naši školu navštívilo s pedagogickým dozorem neuvěřitelných 912 dětí! Děkujeme trpělivým paním učitelkám, které přišly s dětmi a velmi pomohly s organizací. Dále také městu Žatec za finanční podporu této akce. Myslíme si, že ochrana vody je velmi důležitá a již u dětí je potřebné vytvářet správné postoje a hodnoty.

Ing. Andrea Rábová

OA a SOŠ zemědělská a ekologická v Žatci ✿

Aranžérsky seminár

Dňa 19. 2. 2014 sa vo firme GINKA konal seminár na tému: JAR, VEĽKÁ NOC, SVADBA...

Účastníkom seminára (žiakom 1. A, 2. ZV, 3. ZV učebného a študijného odboru záhradníctvo viazačstvo a aranžérstvo) zo Strednej odbornej školy poľnohospodárstva a služieb na vidieku v Košiciach predviedol svoje umenie renomovaný florista z Českej republiky, pán Milan Dopita.

V rámci kvetinového seminára bola predvedená jarná väzba, väzba k Veľkej noci a svadbe. Každá práca bola jedinečná, nápaditá a kreatívna, sprevádzaná odborným výkladom. Počas seminára boli kladené otázky zo strany účastníkov k jednotlivým technikám viazania a aranžovania, pričom bol porovnávaný prístup k téme v Česku a Slovensku.

Seminár bol vzácnou a veľmi užitočnou príležitosťou na načerpanie nových inšpirácií pre ďalšie štúdium i prácu v odbore. Akcia bola preto kladne hodnotená.

Spracované z www.sospsvke.edu.sk

Ilustračné foto

Odborná exkurze žáků

Střední školy dostihového sportu a jezdeckví, 3. část

V prvním pololetí letošního školního roku se žáci naší Střední školy dostihového sportu a jezdeckví ve Velké Chuchli zúčastnili několika odborných exkurzí. Třetí exkurze, uskutečněná koncem prosince, byla povinná pro 47 žáků oboru vzdělání Chovatelství ze čtyř ročníků.

Cílem odborné exkurze byla prohlídka s odborným výkladem dostihového tréninkového střediska Luka Racing v Bošovicích, Čížové u Písku, klusáckého tréninkového centra a dostihového závodiště v Tochovicích u Příbrami a kozí farmy u Dobříše.

Dostihové tréninkové středisko Luka racing v Bošovicích

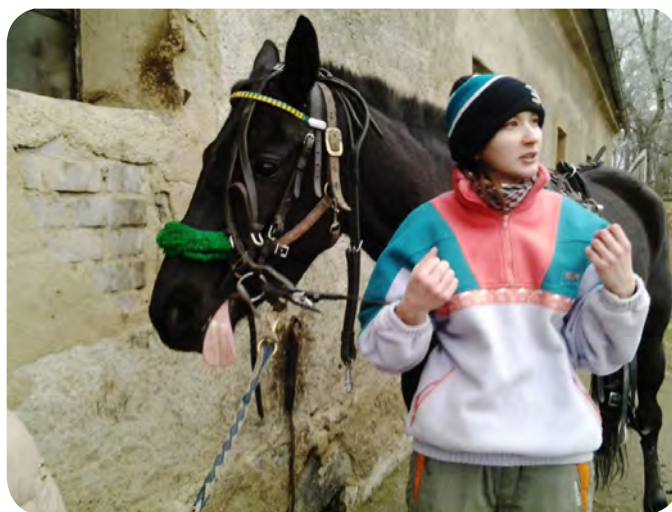
Středisko má celkem přes pět km tréninkových drah, včetně unikátní all-weather dráhy, dále zavlažovanou travnatou a skokovou dráhu, krytý kolotoč se speciálním povrchem, krytou halu 40 x 15 m s kropícím systémem, mycí box s teplou vodou, 62 prostorných plně vybavených boxů a váhu pro koně. Nechybí tým zkušených pracovníků a 40 ha půdy pro výběhy a pastviny i v kopcovitém terénu.

Tréninkové středisko vede trenér Václav Luka ml. (jeden z nejmladších trenérů v Česku), který patří mezi nejúspěšnější trenéry v rovinových i překážkových dostizích. Prosazuje maximální důraz na individuální přístup ke každému koni a pravidelně poskytuje chytraxi a fyzioterapii koním, rovněž spolupracuje s předním světovým výrobcem krmných doplňků pro koně Vétoquinol s.r.o. s krmnými doplňky Equistro.

Klusácké tréninkové centrum a dostihové závodiště v Tochovicích

Tréninkové centrum a závodiště se nachází poblíž barokního zámku s anglickým parkem a stájí dostihových koní a stará se o něj velmi úspěšný trenér M. Volf. Jeho předchůdce Ing. Václav Chaloupka (čtyřnásobný vítěz Velké Pardubické) v 90. letech rozšířil stáje pro chov anglických plnokrevníků a organizoval i 11 dostihů ročně. V současné době se konají dostihy steeplechase, rovinové a klusácké v podstatně menším počtu. Travnatá oválná trať s ostrými oblouky je dlouhá 1420 m a závodiště je zařazeno do kategorie C.

Chov koní má dva cíle – sportovním cílem je příprava a účast ve významných dostizích, chovatelským cílem je odchov vlastních hříbat anglického plnokrevníka.

Kozí farma u Dobříše

Je ukázkou farmy, která vznikla z daru jedné kozy od manžela paní Mgr. Kláry Kaiserové v roce 2003. Postupně se počet koz rozrostl a s pečlivou péčí, ke které také patří ruční dojení, se majitelka pustila i do zpracování farmářských produktů. Od dubna do října nabízí k prodeji denně čerstvé koží mléko, tvaroh, syrovátku a koží sýry, které jsou soleny himalájskou solí a jsou dochuceny konopným nebo bio olivovým olejem.

Majitelka také organizuje výukové programy pro školy a možnost individuálních návštěv, při kterých informuje o chovu hospodář-

ských užitkových zvířat a o zpracování farmářských produktů. V sezoně provádí ukázky dojení koz, předvádí stáčení medu, nabízí prohlídku včelařských pomůcek, ukázky výcviku agilít se psy..., možnost podílet se na pasení koziho stáda na rozlehlých loukách. V budoucnosti by se majitelka chtěla zaměřit na agroturistiku a nabídnout potenciál farmy i různým občanským sdružením a společnostem, které se starají o handicapované děti i dospělé. Její zvířata a prostředí farmy by se mohly využívat k terapeutickým účelům.

Exkurze byla hrazena z finančních prostředků Evropského sociálního fondu v rámci Operačního programu Praha Adaptabilita (OPPA).

Mgr. Miluška Voráčová, koordinátorka OPPA

Databáze složení potravin České republiky

Databáze složení potravin poskytují utříděné informace o nutričním složení potravin, tj. obsahu energetické hodnoty, hlavních živin, vitaminů, minerálních a dalších látek. Jsou budovány na národní úrovni a využívány širokou skupinou uživatelů od pracovníků výzkumu, nutričních agend, výrobců, autorit až po spotřebitelskou veřejnost. Řada národních databází složení potravin je přístupná na internetu. Obecně jsou hodnoty uvedené v těchto databázích deklarovány jako orientační, neboť složení potraviny jako biologické matrice může vykazovat odchylky v závislosti na způsobu primární výroby surovin a potravin, jejich skladování a zpracování.

Budování Databáze složení potravin pro Českou republiku je součástí informačních služeb Knihovny Antonína Švehly (www.knihovnasvehly.cz) při Ústavu zemědělské ekonomiky a informací v Praze. Realizace projektu probíhá za podpory Ministerstva zemědělství ČR (MZe) v úzké spolupráci s mezinárodní sítí pro databáze složení potravin – European Food Information Resource (EuroFIR – www.eurofir.eu). Tvorba databáze zahrnuje její správu a aktualizaci, tj. sběr dat, jejich dokumentaci a zpřístupňování.

Zdroje dat

Jako zdroje dat pro databázi se používají data získaná analýzou potravin, tuzemská a zahraniční literatura, výpočty a expertní odhady. Vítaným obohacením jsou i data od výrobců. Analýza potravin je podporována MZe, které každý rok poskytuje prostředky na chemickou analýzu určité skupiny potravin. V posledních letech byla pozornost zaměřena na suroviny pro potravinářský průmysl v rozsahu povinných výživových údajů podle Nařízení 1169/2011/EU (energetická hodnota, obsah tuků, nasycených mastných kyselin, sacharidů, cukrů, bílkovin a soli).

Dokumentace dat

Dokumentace dat odpovídá harmonizované metodice EuroFIR, jejíž součástí je podrobná dokumentace každé hodnoty vložené do databáze, popis potravin pomocí speciálního tezauru LanguaL (www.langual.org) a dokumentace použitých zdrojů dat.

Zpřístupnění dat v on-line verzi databáze

Databáze je přístupná zdarma on-line na www.czfcdb.cz (obr. 1) v české a anglické verzi.

Základním prvkem on-line aplikace je záznam potraviny, který je členěn na popis potraviny a tabulku hodnot. Záznam potraviny lze zobrazit v tzv. základním zobrazení v rozsahu povinných výživových údajů pro nutriční značení a v zobrazení rozšířeném (obr. 2).

Databázi lze prohledávat několika způsoby. Na hlavní stránce je k dispozici volba rychlého vyhledávání podle názvu potraviny. Z hlavního menu jsou dostupné další čtyři možnosti: podle názvu potraviny, abecedy (včetně funkce – Vše pro vyfiltrování všech potravin), nutrientů a rozšířené vyhledávání. Vyhledávat je možné

i z rozšířeného záznamu kliknutím na kódy, které jsou použity pro popis dané potraviny.

Registrovaní uživatelé mají možnost stáhnout si data z databáze v rozsahu povinných výživových údajů, např. mají možnost si uložit data pro zvolené potraviny do schránky. Počet potravin uložených do schránky je vyznačen v horní části webu.

On-line verze obsahuje rovněž funkcionality, které umožňují prezentovat a vyhledávat typicky české potraviny. Do záznamu potraviny je možné vložit fotografii, případně fotogalerii. V rámci rozšířeného vyhledávání lze vyhledávat potraviny, které byly označeny jako „české“ pomocí deskriptoru LanguaL ČESKÁ REPUBLIKA nebo jeho kódu [R0515]* (obr. 3).

Online verze databáze je uzpůsobena také pro dotyková zařízení a obrazovky tabletů a chytrých telefonů (obr. 4).

Závěr

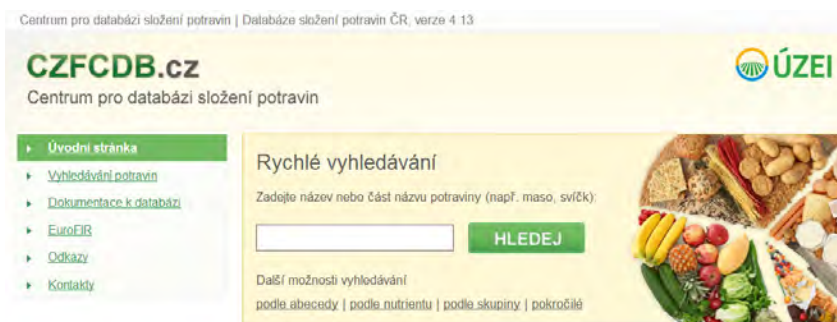
Současný stav řešení naplňuje hlavní body iniciační koncepce projektu tvorby Databáze složení potravin pro Českou republiku, tj. vybudovat systém pro sběr, dokumentaci a zpřístupňování dat o složení potravin a zapojit národní agendu do celoevropských databázových systémů. Udržitelnost projektu, průběžné rozšiřování databáze o data pro další potraviny a navázání spolupráce s výrobci jsou hlavními cíli pro další období.

Databáze byla široké veřejnosti představena na letošním veletrhu SALIMA 2014 v Brně ve dnech 25.–28. února v rámci expozice Ministerstva zemědělství České republiky.

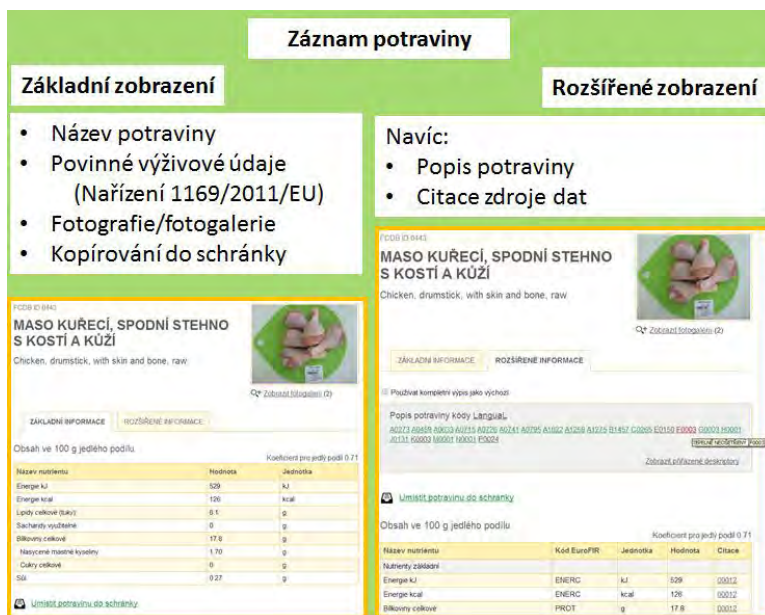
Ing. Marie Macháčková, ÚZEI Praha

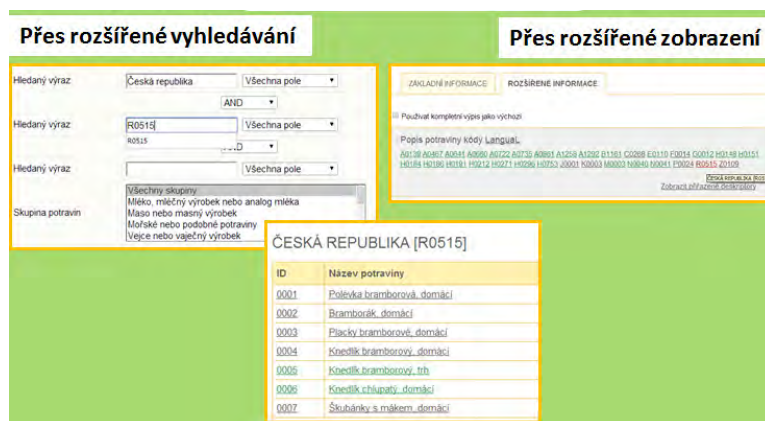
obr. 1 Domovská stránka Databáze složení potravin

obr. 2 Ukázka základního a rozšířeného zobrazení záznamu potraviny

obr. 3 Vyhledávání českých potravin v databázi

obr. 4 Ukázka Domovské stránky databáze v zobrazení pro chytré telefony

Březen – měsíc čtenářů v knihovnách

V rámci akce „Březen měsíc čtenářů v knihovnách 2014“ proběhla dne 6. 3. 2014 v prostorách studovny Knihovny Antonína Švehly vernisáž výstavy fotografií klientů Domova sociálních služeb Vlašská s názvem Letem Světem.

Téměř stovka návštěvníků mohla kromě fotografií, které vznikaly spontánně při různých akcích v zařízení, výletech či návštěvách, vidět i ručně malované obrazy. Úspěšnou vernisáž obohatila tombola o věcné ceny.

Po celý březen bylo možné také zhlédnout výstavu **kuchařek z fondu Knihovny Antonína Švehly**. Představeny byly kuchařské knihy jak z doby předválečné, tak po dekadách od 50. do 80. let až po současnost. **Zemědělské poradensko-vzdělávací centrum a Knihovna Antonína Švehly** uvedly v rámci března přednášky k problematice potravin a seminář o moderních trendech a zdrojích veřejných knihovnických a informačních služeb.

Více informací najdete na www.knihovnasvehly.cz

Elektronické knihy versus knihy klasické

Elektronické knihy (zkráceně e-knihy) jsou velmi aktuálním a moderním tématem, ve kterém se však ne každý orientuje. Existuje kolem nich tolik nejasností a předsudků, že mnohdy tápou i zkušení uživatelé výpočetní techniky. Najdou se neoblomní zastánci tištěných publikací i zarytí stoupenci nových technologií.

O vlastním pojmu existuje řada různých definic a vysvětlení. Nejčastěji je však e-kniha pojímána jako digitální verze klasické knihy neboli kniha v digitální podobě. Jde o přesný obraz klasické vázané knihy včetně zařazených obrázků či poznámek. Na jednu miniaturní kartu (podobnou jako u mobilních telefonů) se vměšťují podle její velikosti a formátu elektronických knih až tisíce svazků.

O elektronických knihách se ve větší míře mluví až posledních několik let, jejich historie je ale mnohem starší. Za začátek je považován již rok 1971, kdy byl spuštěn projekt Gutenberg. Jde o nejstarší digitální knihovnu na světě, která nabízí plné texty především autorsky volných děl. V roce 1998 se pak objevily první čtečky e-knih, které si však velkou popularitu nezískaly. Skutečný průlom v této oblasti přišel až po roce 2007, kdy se na trhu objevila první verze čtečky e-knih Kindle, kterou vyvíjí a prodává americká společnost Amazon.

V České republice zažíváme přelomové období právě nyní. V roce 2010 vznikly první obchody s e-knihami, o rok později na trh vstoupil i tradiční knižní distributor Kosmas i největší české vydavatelství Euromedia Group. Dnes je situace již jiná, přesto nabídka jednotlivých prodejců není nikterak rozsáhlá a ve většině případů se navíc jedná o starší literaturu.

Zajímavý je průzkum společnosti MEDIARESEARCH (výzkumná agentura s širokým portfoliem produktů a služeb v oblasti rozsáhlých, metodologicky a technologicky náročných marketingových a mediálních výzkumů, analýz, zpracování dat a vývoje software) v oblasti konkurenčního srovnání mezi elektronickou a tištěnou formou knižních publikací.

Výzkum ukázal, že se jen velmi těžce nahrazuje klasická kniha elektronickou. Takový názor má téměř třetina internetové populace. Největšími bariérami v pořizování e-knih jsou zvyk a požitek spojený se čtením knížek. Celou svoji bibliotéku za elektronickou by vyměnilo 16 % uživatelů internetu. Čtenáři e-booků oceňují snadnou mobilitu knihovny a nižší pořizovací náklady; za e-knihy se totiž ještě moc neplatí. Téměř třetina respondentů se shodla na tom, že rozhodně upřednostňují papírové knihy. Další 40 % dává sice papírové knize přednost, ale elektronickým knihám se nebrání. Sedm procent dotázaných již dnes raději sáhne po e-booku než po papírové knize. Data z výzkumu uvádějí, že nějakou e-knihu již v současné době četla čtvrtina internetové populace.

Největšími bariérami v pořizování elektronických knih je tedy již uvedená zvyklost a prožitek, který je se čtením klasické knihy spjat. „Když držíte v ruce knížku, tak cítíte lehkou vůni papíru, jemný pach tiskárské černi, vzdálenou vůni lepidla ve vazbě, můžete si pohladit hřbet knihy vázané v kůži,“ popisuje jeden z dotazovaných ve výzkumu; „prostě klasická knížka vám umožní participovat spoustu věcí.“ V boji s láskou ke klasickým papírovým knihám to tak jejich elektronické verze rozhodně nemají snadné. Ale také e-kničky již mají své přívržence, kteří na ně nedají dopustit: 16 % z 521 respondentů by si dokonce dokázalo představit vlastnit celou svou knihovnu pouze v elektronické podobě. Muži přitom cítí k domácí knihovně o něco menší citovou vazbu, a tak byli k výměně knihovny svolnější než ženy.

Kromě úspory místa uvádí účastníci výzkumu jako plus e-booků snadnou mobilitu knihovny (například při stěhování) a nižší náklady na pořízení oproti knihám klasickým (kvalitní e-knihu seženeme za zhruba 60–80 % ceny tištěné verze), které se často rovnají i nákladům nulovým. Elektronická forma svádí ke kopírování a stahování, a tak u dotazovaných zatím převládá využívání e-knih nabízených bezplatně na internetu a stahování z internetu zadarmo. Alespoň jednu elektronickou knihu si však již koupila bezmála polovina čtenářů e-knih. Čteme je nejen ve specializovaných čtečkách využívajících tzv. elektronického inkoustu (založeného na fyzikálním fenoménu nazývaného elektroforéza) a čím dále populárnějších, ale také v noteboocích, netboocích, na stolním počítači (nepohodlné a namáhané na oči) a v mobilu.

Na otázku, co účastníky výzkumu motivuje k pořizování elektronických knih, 36 % odpovědělo jednoduše, že o ně stojí. Mezi dalšími zdůvodněními byly: mobilita – dostupná, přenosná knihovna (35 %), nedostatek místa v knihovně, problém se skladováním knih (20 %), vysoké náklady na klasické knihy ve srovnání s e-verzí (17 %), nižší cena čteček a ostatních zařízení (17 %), nově vydané knihy v elektronické podobě (15 %), širší nabídka e-knih v češtině (14 %), doporučení přátel, kteří mají s e-knihami zkušenost (12 %), rozšíření informací, větší diskuse v médiích (6 %), vyšší kvalita čteček a ostatních zařízení na čtení (6 %) a jiné (1 %).

Mít v knihovně pouze jedinou elektronickou knihu, jejíž obsah můžeme kdykoliv dle libosti měnit, je představa jistě lákavá. Zřejmě však nikoliv pro vášnivě knihomoly.

(tes) ✨

Představujeme čtyři mimopražské pobočky

Národního zemědělského muzea Praha

Jednotlivé pobočky Národního zemědělského muzea Praha (NZM Praha) jsou zaměřeny tak, aby svou vědecko-výzkumnou, akviziční a prezentační činností pokrývaly obor zemědělství a příslušné obory v celé jejich šíři.

Muzeum zemědělské techniky

Muzeum zemědělské techniky v Čáslavi je pobočkou NZM Praha se specializací na studium a prezentaci historické i současné techniky používané v zemědělství. V rozsáhlých objektech bývalého vojenského autoparku se nachází depozitáře a expozice, zaměřené především na mechanizaci rostlinné výroby, energetické zdroje v zemědělství a dopravu. Unikátní sbírka traktorů a historických oradel patří mezi nejvýznamnější a největší podobné sbírky v Evropě.

Dřinu strojům? Dřinu strojům! – v nově vybudované expozici je prezentován na pozadí rozvoje celé společnosti (v kontextu s významnými českými i světovými událostmi) vývoj zemědělské techniky, respektive vývoj využívání energie v oblasti pohonu strojů. Hlavní linii tvoří dějiny zemědělského strojínictví, vedlejší pak dějiny podnikání v zemědělském strojínictví.

Historické traktory – ucelený přehled traktorů a zemědělských parních strojů, převážně z první poloviny 20. století

Skřížecí mlátičky – prezentace skřížecích mlátiček (kombajnů), používaných v zemědělství

Stabilní motory – depozitář exponátů řady světových výrobců

Obilní mlátičky – depozitář systémů strojů pro mlácení obilí

Jede traktor orat brambor – nový depozitář představí bezmála 70 strojů a nástrojů majících vztah k pěstování brambor

Pradědečkův traktor – předvádění historických traktorů, parních strojů a dalších exponátů v chodu, bohatý doprovodný program (vždy první víkend v červnu)

Duben, říjen: pouze So, Ne + svátky; květen – září: úterý – neděle + svátky

Mimo sezónu (listopad – březen) je možné po předchozí objednávce uskutečnit skupinovou prohlídku (nad 8 osob)

Muzeum českého venkova

Muzeum českého venkova sídlí na zámku Kačina, který patří k nejvýznamnějším empírovým stavbám v České republice. Podle plánů Ch. A. Schurichta ho pro hraběte Jana Rudolfa Chotka postavil J. Fischer. Zámek je obklopen přírodním parkem navrženým N. Jacquinem. Chotkové žili na Kačině až do roku 1911, kdy zemřel poslední z nich a zámek zdědil jeho synovec Quido Thun Hohenstein. Tomu byl zámek v roce 1945 zkonfiskován.

Muzeum zámek získalo počátkem 50. let a postupně v něm vybudovalo řadu expozic. Zámecké expozice jsou pro svůj rozsah

(více než 3 000 m²) rozděleny do tří samostatných prohlídkových okruhů. Od roku 2010 jsou otevřeny nové moderní expozice, které informují o historii českého a moravského venkova a o historii stravování.

Dějiny rodu Chotků – zámecká expozice historie české šlechty na pozadí rodových dějin Chotků

Doplňkové expozice – zámecká chotkovská knihovna a divadlo, lékárna, obrazárna

Venkovní expozice – skleníky, zahrada léčivých bylin, naučná stezka parkem

Venkov v proměnách staletí – nová moderní expozice o českém a moravském venkovu otevřená v roce 2010

Od 30. března do 30. dubna: pouze So, Ne + svátky, pro předem objednané zájezdy i ve všední den; květen – září: úterý – neděle + svátky; od 1. října do 31. října: pouze So, Ne, pro předem objednané zájezdy i ve všední den

Mimo sezónu (listopad – březen) je možné po předchozí objednávce uskutečnit skupinovou prohlídku (nad 10 osob)

Muzeum lesnictví, myslivosti a rybářství

Zámek Ohrada byl postaven v letech 1708–1713 (v barokním slohu podle projektu architekta P. I. Bayera) pro knížete A. F. Schwarzenberga jako lovecký zámek, který měl sloužit k pořádání honů a honosných loveckých slavností. Lovecké muzeum na Ohradě vzniklo již v roce 1842, kdy tam byly soustředěny rozsáhlé sbírky loveckých trofejí a vycpanin, a patří mezi naše nejstarší muzea vůbec. Muzeum je situováno na břehu Munického rybníka a v těsném sousedství se nachází zoologická zahrada Ohrada.

Lesnictví – expozice o životě lesa, pěstování lesních porostů a vývoji těžby a dopravy dřeva

Myslivost – mapuje vývoj české myslivosti; její součástí je kolekce historických chladných a palných zbraní

Rybářství – dokumentuje vývoj rybářství a jihočeského rybníkářství

Duben – říjen je otevřeno každý den včetně pondělí

V období listopad – březen je muzeum zavřeno

Muzeum vinařství, zahradnictví a životního prostředí

Budova muzea se nachází **na valtickém náměstí**. Jako součást komplexu budov sloužících zámecké hospodářské správě lichtenštejnských statků z II. poloviny 17. století byla koncem 19. století přestavěna do současného vzhledu. Muzeum se nachází v turisticky atraktivní oblasti nedaleko Lednicko-valtického areálu

Vývoj zelinářství a ovocnářství – expozice představuje vývoj oborů od středověku až po moderní velkovýrobu

Historické vinařské lisy a nářadí – expozice historie pěstování a zpracování vína

Ptáci Lednicko-valtického areálu – interaktivní seznámení sezástupci ptačí říše

Muzejní miniarboretum, balkonové květiny a letničky – na nádvoří muzea

Duben, říjen: pouze So, Ne + svátky; květen – září je otevřeno každý den včetně pondělí; v období listopad – březen je muzeum zavřeno

Fotografická súťaž

pri príležitosti medzinárodného roku rodinných fariem

Medzinárodný rok rodinných fariem 2014 (IYFF) má za cieľ zdôrazniť kľúčové postavenie, ktoré rodinné farmy majú v udržateľnej produkcii až 70 percent potravín vyrobených vo svete, rovnako ako aj ich podiel na zachovávaní ekosystémov a biodiverzity.

Fotografická súťaž by prostredníctvom umeleckého prejavu mala prispieť k väčšiemu uznaniu i podpore rodinných fariem.

Súťaž je organizovaná Svetovým vidieckym fórom a poľnohospodárskou sieťou s podporou FAO pri propagácii súťaže. Fotografie by mali zachytávať rodinné farmárčenie pod heslom: **Sýtime svet, opatrujeme Zem.** Príspevky by mali obsahovať silu, potenciál i výzvy udržateľných, multifunkčných rodinných fariem po celom svete, v celej ich rozmanitosti. Súťaž je otvorená pre všetkých

fotografov sveta. Účasť farmárov, žien a mládeže je veľmi vítaná. Víťazné snímky vyberie porota pozostávajúca z Angèle Etoundi, Bernward Geier, S. Jayaraj, Tomáš Munita, Deo Sumaj a Jun Virola.

Uzávierka prihlášok je 1. mája 2014, ale organizátori súťaže by ocenili čo najskoršie zaslanie fotiek. Víťazné práce budú vyhlásené v októbri 2014.

Viac informácií získate na stránke Medzinárodnej fotografickej súťaže – 2014 IYFF **International Photography Contest -2014 IYFF**

Fotografická soutěž

Pohledy na aktivity a krásy českého venkova

Zaujal Vás na Vašich toulkách českou krajinou projekt, který ovlivnil život člověka, rodiny, komunity či celého regionu a chtěli byste se svým zážitkem podělit s ostatními?

Soutěž Ministerstva zemědělství – Celostátní síť pro venkov Vám umožní na veřejnosti představit Vaše neobvyklé pohledy na aktivity a krásy českého venkova. Stačí zaslat fotografie náležející do některé z níže uvedených soutěžních kategorií do **15. července 2014.**

Soutěžní kategorie

- Příroda
- Lidé na venkově
- Projekty programu rozvoje venkova

Do soutěže se může zapojit každý, kdo zašle fotografie na e-mailovou adresu katerina.kozakova@mze.cz společně s vyplněnou

příhláškou (viz webové stránky). Soutěžní fotografie zaslané jedním účastníkem mohou být maximálně tři v každé kategorii. Zaslání fotografie budou průběžně na těchto stránkách zveřejňovány. Pro porotou vybrané fotografie bude veřejnost hlasovat na facebookových stránkách v termínu od 28. 7. do 10. 8. 2014.

Slavnostní vyhlášení proběhne společně s výstavou vítězných fotografií na Večeru venkova v rámci veletrhu Země živitelka 2014, který se koná 29. 8. 2014.

http://eagri.cz/public/web/cesky_venkov;
www.facebook.com/jentodobre

Karel Šafránek

Uplyne 150 let od narození významné osobnosti

„Jak se věci mají, není naděje, že by pěstování přímo prodejných plodin hospodářských, jako: obilí, řípy atd., se v brzké době opět výnosnějším stalo; co rok objevují se nové země co pravé spružiny na světovém trhu a zejména pšenice ze všech končin světa není i na našich domácích trzích více žádnou vzácností. – Za takových poměrů nezbyvá, než abychom dali hospodářství našemu jiný směr. Především třeba, aby pěstování obilí a jiných plodin obmezilo se vždy jen na tu půdu, kde se nejlépe daří a kde tedy největších výnosů poskytují. Zbývající pozemky pak budtež věnovány rostlinám pícním, kterýmž se u nás dosud celkem jen málo plochy věnuje...“

K. Šafránek, 1887

Evropské zemědělství, jak známo, prodělávalo počínaje sedmdesátými léty 19. století vleklou krizi. Dovoz laciných obilovin ze zámoří přivodil prudký pokles cen. V této konkurenci především drobný rolník nemohl obstát. Východiskem, které zemědělství odborníci, učitelé nevyjímaje, doporučovali, byla změna výrobního zaměření. V tomto směru působil i Karel Šafránek.

Narozen 12. prosince 1864 v Táboře, kde také získal základní i odborné vzdělání. Po hospodářské praxi přešel k hospodářskému školství. Od roku 1884 byl asistentem na hospodářské škole v Chrudimi. V listopadu 1885 se stal učitelem zimní hospodářské školy v Novém Bydžově. Po složení státní zkoušky učitelské způsobilosti pro školy rolnické, v prosinci 1886 ustanoven správcem zimní hospodářské školy v Chrudimi. Vedle toho v letech 1892/93 až 1896/97 vyučoval hospodářské praxi na zdejší střední hospodářské škole.

V roce 1900 přijal místo ředitele zimní hospodářské školy ve Volyni. Byla to škola, která měla za sebou 7 let existence (činnost zahájila 23. 11. 1893), ale stále se nemohla „chytit“. V tomto roce měla v 1. ročníku sedm žáků, ve druhém pouze čtyři.

Ředitel Šafránek měl za sebou 16 let kvalitní a všestranné „přípravy“, kterou s výjimkou jednoho roku absolvoval v Chrudimi. Byl zde v denním styku s řadou renomovaných pedagogů, na venkově absolvoval ročně kolem 20 přednášek. Působil jako zpravodaj o stavu úrody, jako „člen redakce agrární ankety v království českém a svěřeno mu bylo upravit z původních zpráv komisařů výtahy pro tisk“. Patřil mezi hlavní spolupracovníky chrudimského Hospodářského listu, soboteckého Věstníku, polenských Rozhledů, vydal již také několik knižních publikací.

Z vlastní zkušenosti tedy poznal, že úspěšnost školy je závislá na řadě faktorů, ale ten hlavní argument pro rolníka, proč má svého syna poslat do školy je ukryt ve škole – v práci pedagogů, v zařízení školy. Po této cestě se dal na svém novém působišti. Pod jeho vedením došlo ke zlepšení práce školy ve všech směrech. Postavena byla také nová budova (slavnostně otevřena 25. 9. 1910), vybudován školní statek, školní zahrada atd. Škola postupně získala důvě-

ru veřejnosti i žáky. Již v roce 1908 patřila mezi jihočeskými zimními rolnickými škola k těm, které vykazovaly nejvyšší návštěvnost.

Podle aktuálních potřeb připravoval pro odbornou veřejnost pestrou škálu různých kurzů: lukařské, štěpařsko-ovocnářské, dobytkařsko-mlékařské, hospodyňské, včelařské (včelařství patřilo k jeho největším zálibám), drůbežnické, košíkářské, ale také třeba kurzy o aktuálních zákonech. Samozřejmou povinností pro něho byly kočovné přednášky v širokém okolí. Podílel se také na práci několika hospodářských spolků (ve funkci jednatele i předsedy). Hodně psal, především z oblasti chovu zvířat. Vydal i několik dalších publikací, mezi nimi i učebnice pro nižší hospodářské školy.

Zvláštní pozornost věnoval spolku absolventů. Pomáhal mu s organizačními i obsahovými záležitostmi, pořádal pro jeho členy přednášky, „poučné vycházky“ atd. Při tom absolventy získával pro obecně prospěšné akce, a to nejen odborné. Například podle výroční zprávy z roku 1902 ředitelství hospodářské školy za součinnosti absolventů zařídilo 31 demonstračních polí ve 23 obcích. Na polích těch konaly se srovnávací zkoušky se zeměky, lnem, krmnými řepami a ječmeny. Dále zkoumán vliv různých strojených hnojiv na ozimy. Veleslavná rada zemědělská na pokusy ty udělila 100 korun podpory a tunku pernavského lnu. Hnojiva strojená po žádosti ředitelství školy věnovala továrna na strojená hnojiva v Českých Budějovicích.

Spolek měl v té době také připouštěcí stanice vepřového dobytka v Marcovicích a Nišovicích a dvě stanice drůbeže v Černěticích a ve Volyni. Výbor vyjednával o založení lesní školky, o organizaci ovocné výstavy, o zajištění některých mechanizačních prostředků. V témže roce Spolek uspořádal rolnický věneček a z čistého zisku věnoval nemajetným žákům na hospodářské škole 50 K.

Systematická obětavá práce ředitele Šafránka přinesla ovoce. Přinesla by ho jistě víc. Odešel však se svými dalšími nepochybně smělými plány do nenávratna před naplněním svého díla: 2. září 1916, ve věku necelých 52 let.

Ing. Josef Rozman, CSc., Moravská Třebová ✿

Redakční rada

Mgr. Tatiana **Belová**, Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora Bratislava

PaedDr. Mária **Benedikovičová**, Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Mgr. Otakar **Březina**, Česká zemědělská akademie v Humpolci

Ing. Ludmila **Gočálová**, Ministerstvo zemědělství ČR

Ing. Petr **Hienl**, Ústav zemědělské ekonomiky a informací Praha

PhDr. Aleš **Hradečný**, Praha

Ing. Zorka **Husová**, Národní ústav pro vzdělávání Praha

Ing. Marcela **Chreneková**, Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre

Ing. Ľudmila **Kováčiková**, Nitra

Ing. Emil **Kříž**, Ph.D., Institut vzdělávání a poradenství ČZU Praha

doc. PhDr. Dana **Linhartová**, CSc., Institut celoživotního vzdělávání MZLU Brno

Ing. Miroslav **Maxon**, Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora Bratislava

Ing. Mária **Múdra**, Stredná odborná škola Rakovice

PaedDr. Anna **Sandanusová**, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Ing. Václav **Stránský**, Ministerstvo zemědělství ČR

Ing. Vladimír **Vnuk**, Agentúra pre rozvoj vidieka Nitra